

پو مردی که هرگز نخندید

نگاه متفاوت به زندگی ادگار آلن پو

پیر آکروید

شهاب شکروی

۱۳۹۹

- سرشناسه : آکروید، پیتر، ۱۹۴۹ - م.
Ackroyd, Peter
عنوان و نام پدیدآور : پو؛ مردی که هرگز نخندید: روایتی از زندگی ادگار آلن پو/ پیتر آکروید؛ شهاب شکروی.
مشخصات نشر : تهران : آفتابکاران، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری : ۲۲۰ ص؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک : 978-600-97995-3-4
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
یادداشت : عنوان اصلی : Poe : a life cut short, 2008.
عنوان دیگر : روایتی از زندگی ادگار آلن پو.
موضوع : پو، ادگار آلن، ۱۸۰۹ - ۱۸۴۹ م.
موضوع : Poe, Edgar Allan
موضوع : نویسندگان آمریکایی -- قرن ۱۹ م. -- سرگذشتنامه
موضوع : Authors, American -- 19th century -- Biography
شماره افزوده : شکروی، شهاب، ۱۳۶۴ - مترجم
شماره پندگسترگه : APS/۱۵۶/۷۱ پ ۱۳۹۶
رده ی دیوید : ۸۱۳/۳
رده اشکالی ملی : ۴۸۳۳۶۷۹

پو؛ مردی که هرگز نخندید

پیتر آکروید

شهاب شکروی

- طرح جلد: احمد آقاقلیزاده
- ویراستار ادبی: سحر بکائی
- ویراستار فنی: سیما صراف
- صفحه آرا: ابراهیم توکلی
- نوبت چاپ: اول
- سال چاپ: ۱۳۹۹
- چاپ و صحافی: پردیس دانش
- قیمت: ۳۸۰۰۰ تومان
- شمارگان: ۵۰۰ نسخه
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۹۹۵-۳-۴

فهرست

۷	سخن ناشر
۱۱	قربانی
۱۷	یتیم
۲۹	دانش آموز
۴۹	افسر
۶۷	روزنامه نگار
۹۳	ویراستار
۱۱۳	مردی که هرگز نخندید
۱۳۷	پرنده
۱۶۱	رسوایی
۱۸۵	زنان
۱۹۹	آخرین سال
۲۱۱	تصاویر

سخن ناشر

ه سو ا تمامی منتقدان و محققان و نویسندگان، باید روی این واقعیت
احریل صحه گذاشت که داستان کوتاه امروز مدیون کشف و شهودهای
تابغه ای با نام ادگار آلن پو است. هرچند جریان جهانی هنر و ادبیات، که
بعد از رنسانس ششاب گرفت، طبیعتاً مسیر شکل گیری قالب های جدید از
جمله داستان کوتاه طی شده است، و شاید فرد دیگری هم می توانست —
شاید قدری دیرتر و در جغرافیای دیگر — جای آلن پو را بگیرد، می توان
گفت شخصیت آلن با تاریخ جغرافیای انسانی ممزوج شد و در زمان
خود به صورت نمود کامل جریانی تحول برانگیز بروز پیدا کرد.
کوتاه نویسی معلول پیشرفت دانش بشری در دستابی بهینه به اطلاعات
و چینش آنهاست. از همان نوع که موبایل دار داسپیوترهای عظیم
گذشته را ظرف چند دهه بدل به انواع به مراتب کوچکتری کرد که
افزون بر گذشته چندین کار دیگر را هم انجام می دهند. عروج فکری
بشر سبب اشرف مهندسی شده و این مهندسی مشرف سبب سبب، نحوه
چینش و به کارگیری اطلاعات در کمترین فضا، هم در علوم و هم
در هنر، خودبخود شکل بگیرد. بدین ترتیب پیدایش داستان کوتاه را
می توان بخشی از این جریان تاریخی در هنر دانست. متها باید باشند
افرادی که سیر تحول را درک کنند و زمان نمود بیرونی آن را جلو

بیندازند، مهندسان ذاتی اندیشه که چه در علوم و چه در هنر کمابیش به یک شکل عمل کنند. آری، ادگار آلن پو را می‌توان به این جهت ستود و مقام رفیعی برای او قائل شد. فردی با تخیل لجام‌گسیخته که از روی استعداد ذاتی به عمق تحول دانش بشری واقف شد و این آگاهی را با شجاعت ابراز در آمیخت. هیچ‌کدام از این شاخص‌ها چیز کمی نیست. آنچه در خصوص بدعت‌های آلن پو در داستان کوتاه گفته می‌شود (از جمله: رحمت افراطی و پرهیز از حشو و زوائد) ترجمان روند تکامل دانش بشری است که به زبان ادبی بیان شده است. تأسف‌آور است که این‌گونه سواران روانی که قوه درک روح زمانه را دارند) عموماً مورد قدردانی قرار نمی‌گیرند. آنها زمان لازم است که بصیرت جلوتر از زمان ایشان درک شوند. ادگار آلن پو در ادبیات و لودویک بولتسمان در علوم نمونه‌های بارز این قشر است. این قشر بیشتر جلوتر از زمان خود هستند که کمابیش سرنوشتی مشابه هم داشته‌اند.

گفتنی است که این کتاب قرار نیست به مسائل بپردازد. کتاب رویکردی بیوگرافیک دارد و شخصیت آلن پو را با دلیلی تاریخی اجتماعی مطالعه می‌کند. به هر حال نمی‌توان این موضوع را کنار داد که شهرت پو اینک از مرزهای ادبیات گذشته و وارد فرهنگ امروز شده است. امپراتوری تخیل او ده‌ها سال بعد از مرگش همچنان در جهان گسترش بوده و عطش آشنایی با زندگی و اندیشه وی سیراب‌نشده‌ی دنیای امروز، حتی خارج از مرزهای ادبیات خلاق، به دانستن جزئی‌ترین بخش‌های زندگی پو اشتیاق دارد و بی‌تردید کشور ما نیز از این دنیا جدا نیست. آنچه در این میان مهم است نوع نگرش نویسنده کتاب است. متأسفانه زندگینامه‌نویسی در شرق و از جمله در ایران با دو ضعف عمده

همراه است: نخست، ضعف تحقیق و دوم، تقدس‌نمایی. بیوگرافی، گرایش از ادبیات غیرداستانی خلاق، در جهان جایگاه خاصی دارد، ولی نه آن‌گونه که از دو ویژگی ذکرشده عاری باشد. این کتاب می‌تواند راهنمای خوبی برای نویسندگان جوان و البته زندگینامه‌نویس‌های آینده ما باشد، زیرا در عین داشتن بیان صریح، صادقانه و دقیق نویسنده کار تاملی ارزشمندی است. نویسنده کتاب هیچ‌گاه پوی نویسنده را از پوی واقعی جدا نمی‌کند. در شرح زندگی او به همان اندازه که دقت به کار برده صداقت نیز داشته است. قداست خاصی برای او قائل نشده و نکوشید با پنهان کردن ضعف‌های شخصیتی او اسطوره‌سازی کند. تمام تلاش وی ارائه چهره‌ای دقیق از این نابغه ادبی بوده. هم آنچه می‌تواند به عادت همیشه‌ی اصولی در جامعه ایران (مثبت ارزیابی شود و هم آنچه منفی، سیاه و حتی غیراخلاقی تلقی گردد. به هر حال زمان آن رسیده که سنت کلاسیک زندگینامه‌نویس شرقی متحول شود و افراط و تفریط جای خود را به تعادل بدهد. این به هیچ عنوان به معنی تعمد در کاستن از شخصیت یک هنرمند و تنزل عاقلانه مقام او نیست. ترسیم دقیق چهره اوست، به همان شکل که بوده، ذکریه‌ت و نه وجیه‌تر. اگر بپذیریم که در قرن بیست‌ویکم بازنگری در اصول ارائه چهره واقعی از جهان، چه در علوم چه در هنر، مقصد نهایی مسیر جامعه جهانی است، این نوع نگرش دقیق و صادقانه را هم قدر خواهیم دانست. شاید در این صورت ترجمه کتاب‌هایی از این دست و ورود آن‌ها به ادبیات ایران را ضروری‌تر از آنچه در ابتدا می‌پنداشتیم بدانیم. در پایان ناشر لازم می‌داند از مترجم گرانقدر سرکار خانم فریده حسن‌زاده (مصطفوی) برای پیشنهاد ترجمه این کتاب تشکر و فدردانی کند.